

بررسی کیفی روابط صمیمانه نوجوانان با هم جنس و غیر هم جنس

محمود شفیعی^۱، اباذر کافی موسوی^۲، مهدیه کشانی^۳

^۱ کارشناسی ارشد، گروه مشاوره خانواده، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران. Shafieamahmood@gmail.com

^۲ استادیار، گروه آموزش معارف اسلامی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران. (نویسنده مسئول). a.kafi@cfu.ac.ir

^۳ استادیار، گروه آموزش معارف اسلامی، دانشگاه فرهنگیان، اصفهان، ایران. m.keshani@cfu.ac.ir

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان با افراد هم جنس و غیر هم جنس بوده است. طرح پژوهش، کیفی و از نوع پدیدارشناسی توصیفی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه نوجوانان ۱۵ تا ۱۹ سال مقیم استان اصفهان بوده که از بین آن‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند ۳۰ نفر (۱۵ دختر و ۱۵ پسر) برای شرکت در مطالعه انتخاب شدند. داده‌های پژوهش با استفاده از مصاحبه نیمه ساختاریافته جمع‌آوری و با روش کلایزی تحلیل شدند. تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان در چهار دسته پسر با هم جنس، دختر با هم جنس، پسر با غیر هم جنس و دختر با غیر هم جنس مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که در هر چهار دسته، دو تم اصلی «صمیمیت» و «عدم صمیمیت» مشترک است و تم‌های فرعی در چهار دسته فوق با هم متفاوت هستند. برخی تم‌های فرعی عبارتند از: پسر با هم جنس: ارتباط عمیق و طولانی، بچه مثبت، گذشت، شوخی کردن و دروغ گفتن؛ پسر با غیر هم جنس: آشنایی به واسطه روابط فامیلی، نجابت، جدایی سخت و هنجارشکنی؛ دختر با هم جنس: الگو، گذشت، شباهت شخصیت و افشای راز؛ دختر با غیر هم جنس: آشنایی در فضای مجازی، قصد ازدواج داشتن، عدم اعتماد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند در شناخت دلایل رفتارهای ارتباطی ناسازگارانه نوجوانان و همچنین مدیریت هیجانات مرتبط با روابط صمیمانه آن‌ها مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: روابط صمیمانه، نوجوانی، دوستی هم جنس، دوستی غیر هم جنس، دختران، پسران.

۱. مقدمه

تربیت متعالی انسان‌ها زمانی به معنای واقعی تحقق می‌یابد که تک‌تک ابعاد مربوط به زندگی و ساحت‌های رشد و سیر معنوی آن‌ها به‌گونه‌ای درست رقم بخورد. یکی از مهم‌ترین مراحل زندگی آدمی که تأثیر بسزایی در آینده و شخصیت انسان دارد، دوره نوجوانی بوده و در این دوره یکی از مهم‌ترین زمینه‌های شکل‌گیری شخصیت فرد، دوستان او می‌باشند. به عبارتی، دوست در دوره نوجوانی به‌عنوان عاملی هویت‌ساز در تعیین تربیت متعالی افراد نقش‌آفرین است. بی‌توجهی به این عامل مهم، گاه مسیر زندگی شخص را تغییر داده و سبب بروز آسیب‌های جبران‌ناپذیر در تربیت و تعالی او خواهد شد. در این راستا، پژوهش حاضر درصدد است با رویکردی تحلیلی - مقایسه‌ای به ابعاد دوستی‌های صمیمانه در دوره نوجوانی و تأثیرپذیری از این ابعاد در شکل‌گیری شخصیت و تربیت نوجوانان بپردازد.

نوجوانی دوره گذار از کودکی به بزرگسالی است که طی آن افراد تقریباً در تمام زمینه‌های زندگی خود از جمله عملکرد بیولوژیکی، ظرفیت‌های شناختی، محیط‌های اجتماعی و روابط خانوادگی و همسالان، تغییرات قابل‌توجهی را تجربه می‌کنند (بایلن، گرین و تامپسون^۱، ۲۰۱۹). در این دوران هدف از فرهنگ، آماده‌سازی کودکان برای نقش‌های بزرگسالان است و در این دوره، نوجوانان روند ساختن هویت شخصی را تجربه خواهند کرد (حسنا، زمرونی، دردیری و سوپردی^۲، ۲۰۱۹). طبق نظر اریکسون، شکل‌گیری هویت یک فرآیند مادام‌العمر است که در دوران نوجوانی به‌طور فزاینده‌ای مورد توجه قرار می‌گیرد. این افزایش فشار در اثر تغییرات جسمی در دوران بلوغ، رشد شناختی و فرصت‌های اجتماعی و انتظارات اجتماعی ایجاد می‌شود. نوجوانان که تحت تأثیر چنین عواملی قرار دارند، به‌طور فزاینده‌ای درگیر تعریف دوباره خود در حوزه‌های مختلف (مانند شغل، جنسیت، قومیت) می‌شوند. اریکسون معتقد است که این روند در چارچوب‌های فرهنگی - اجتماعی و در تعامل با افراد دیگر که نوجوانان را حمایت می‌کنند، صورت می‌گیرد (ون دوسلار، مک‌لین، میوز، دنیسن و کلایمسترا^۳، ۲۰۲۰).

نوجوان از زمینه اجتماعی تأثیر می‌پذیرد، بخش مهمی از این زمینه و بافت اجتماعی، روش‌های فرزندپروری والدین است که نوجوان رشد شخصی و انتقال‌های زندگی خود را در آن تجربه می‌کند (کلاتنری، نشاط دوست، عریضی و باپیری، ۱۳۹۸). در این مرحله انتقال، شایستگی اجتماعی برای موفقیت در تعاملات اجتماعی با افراد مهم و همچنین توانایی ایجاد و حفظ روابط موفق با همسالان

1. Bailen, Green & Thompson

2. Hasanah, Zamroni, Dardiri & Supardi

3. Van Doeselaar, McLean, Meeus, Denissen & Klimstra

ضروری است (ویرمن، هپ، گولد و کف^۱، ۲۰۱۹) بخشی از هویت نوجوانان در مجموعه گروه همسالان شکل می‌گیرد. نوجوانان دوست دارند در مرکزیت نگاه‌ها باشند و نظرات پذیرشی دوستانشان را درباره خود بدانند. پیوندهای بیشتر با دوستان، غالباً والدین را خشمگین می‌کند و این خود سبب جدایی بیشتر از خانواده می‌شود. گرچه اثر گروه همسالان از هنجارهای تکاملی و متعالی نوجوانی، پیش‌شرط اجتماعی شدن و هویت‌یابی است، ولی می‌تواند آسیب‌زا نیز باشد. بیشتر پژوهش‌ها بر عوامل خطرزا و پزشکی پیشگیری در این دوره دلالت می‌کنند. پژوهش‌های اندکی در زمینه مفهوم سلامت در نوجوانی و نقش گروه همسالان انجام شده است (میکوکی^۲، ۲۰۱۲).

این باور وجود دارد که همه انسان‌ها یک نیاز بنیادین و پایه‌ای به برقراری روابط صمیمانه دارند. صمیمیت یک نیاز روان‌شناختی نخستین و اصلی در نظر گرفته می‌شود. صمیمیت، به‌صورت الگوی رفتاری بسیار مهمی مفهوم‌سازی شده که دارای جنبه‌های عاطفی، هیجانی و اجتماعی نیرومند است و بر پایه پذیرش، رضایت خاطر و عشق شکل می‌گیرد (تن هاتن و وارن^۳، ۲۰۰۷). صمیمیت یک سازه پیچیده بوده که تعریف یا مفهوم‌سازی آن، آشکارا سخت است. صمیمیت نه به‌عنوان چگونگی و کیفیت یک پیوند عاشقانه، بلکه به‌عنوان توان درون‌فردی تعریف می‌شود (اریکسون^۴، ۱۹۹۶). برخی از نظریه‌پردازان، صمیمیت را به‌عنوان کیفیت تعاملات میان افراد تعریف می‌کنند: افراد رفتارهای متقابلی از خود نشان می‌دهند که برای حفظ سطح آرامش و نزدیکی طراحی شده‌اند. سایر نظریه‌پردازان روی انگیزه جستجو تجربیات صمیمانه تمرکز دارند؛ مردم به شکل فراوانی در نیرومندی نیازشان یا آرزویشان برای گرمی، نزدیکی و تجربیات معتبر با مردم دیگر نوسان دارند (واکسونسکی و همکاران^۵، ۲۰۱۶). به‌صورت روابط میان‌فردی نزدیک به مردم اجازه می‌دهد که نیازشان به پذیرفته شدن، موردتوجه واقع شدن، مورد تایید واقع شدن و مورد عشق بودن و فرصت برای مقابله‌به‌مثل کردن چنین نگرش‌ها و رفتارهایی را برآورده کنند. مردم نیاز به عاشق شدن و مورد عشق واقع شدن، دارند (فلچر^۶، ۲۰۰۸). تجارب و احساسات ژرف نوجوانان به‌منزله یک گروه در معرض خطر، به‌آسانی با پژوهش‌های رایج کمی، قابل ارزیابی نیستند. درحالی‌که پژوهش‌های کیفی، قابلیت‌ها و برتری‌های چشمگیری، در شناخت ژرف پدیده‌ها و تبیین

1. Veerman, Heppe, Gold & Kef

2. Micucci

3. Ten Houten & Warren

4. Ericsson

5. Waxmonsky

6. Fletcher

تجربه‌های راستین دارند (میکوکی، ۲۰۱۲).

دانشورپور و همکاران (۱۳۸۶) در پژوهشی با عنوان «ارتباط سبک‌های دلبستگی با روابط صمیمانه دانش‌آموزان»، نشان دادند که به‌طور کلی میان دو جنس و پایه‌های تحصیلی مختلف از دید سطوح سه‌گانه سبک‌های هویت، تفاوت معنی‌داری وجود دارد. نتایج ماتریس همبستگی نشان داد که در دانش‌آموزان دختر و پسر، میان نمرات صمیمیت اجتماعی و سبک‌های اطلاعاتی، هنجاری و تعهد، رابطه مثبت و معنی‌دار و میان سبک سردرگم و صمیمیت اجتماعی در دختران، رابطه منفی و بی‌معنی و در پسران رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون سلسله‌مراتبی نیز نشان داد که متغیرهای جنسیت، پایه تحصیلی و سبک‌های هویت اطلاعاتی، هنجاری و تعهد هویتی، به‌طور معنی‌داری صمیمیت اجتماعی را پیش‌بینی می‌کنند. با وجود رابطه معنی‌دار سبک‌های هویت اطلاعاتی و هنجاری با صمیمیت اجتماعی، در بررسی رابطه بین متغیرهای جمعیت‌شناختی جنس و سن با صمیمیت اجتماعی، توجه به نقش میانجی‌گر سبک‌های هویت از ارزش‌چندانی برخوردار نیست.

حجازی و فرتاش (۱۳۸۵)، در پژوهشی با عنوان «شناسایی تفاوت‌های جنسیتی در سبک‌های هویت، تعهد هویت و کیفیت دوستی دانش‌آموزان سال سوم دبیرستان شهر تهران»، نشان دادند که دختران در استفاده از سبک هویت اطلاعاتی بر پسران پیشی می‌گیرند. لیکن دختران و پسران در به‌کارگیری سبک هویت هنجاری و سبک هویت مغشوش / اجتنابی و تعهد هویت، تفاوت معناداری نشان ندادند. همچنین در ارتباط با مؤلفه‌های کیفیت دوستی، دختران به‌صورت معناداری در صمیمیت و افشای خود و تقابل دوستی، بر پسران برتری دارند. در مؤلفه‌های مجاورت و وفاداری و اعتماد، تفاوت معناداری میان دو جنس وجود نداشت.

استادلر^۱ و همکاران (۲۰۱۲)، در پژوهشی با عنوان «روابط نزدیک و سلامتی در زندگی روزانه»، نشان دادند که افزایش روابط نزدیک و صمیمیت، موجب کاهش نشانه‌های بیماری و کاهش روابط نزدیک و صمیمیت موجب افزایش بیماری در افراد می‌شود.

کاراکیس و لیوانت^۲ (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان «ارتباط نارسایی هیجانی با رضایت از رابطه، ترس از صمیمیت و کیفیت ارتباط میان مردان»، نشان دادند که نارسایی هیجانی رابطه مثبت و معناداری با ترس از صمیمیت داشته، و رابطه منفی با کیفیت رابطه دارد.

با توجه به گستردگی جمعیت نوجوانان و ارزش مفهوم بنیادین سلامت، رفتارهای پرخطر دوره

1. Stadler

2. Karakis & Levant

نوجوانی، نقش روابط صمیمانه نوجوان در افزایش آسیب‌پذیری‌های این دوره و قابلیت‌های پژوهش کیفی در درک عمیق پدیده‌ها، این پژوهش کیفی با هدف شناخت تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان با همسالان هم‌جنس و غیرهم‌جنس انجام شد. با توجه به مقدمات فوق، جنبه نوآوری پژوهش حاضر را می‌توان در موارد زیر برشمرد:

(۱) داشتن رویکرد مقایسه‌ای در تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان با همسالان هم‌جنس و غیر هم‌جنس.

(۲) ترسیم فضای ذهنی نوجوانان عصر حاضر با بیان ادبیات گویشی آنان نسبت به سبک روابط صمیمانه با دوستان هم‌جنس و غیر هم‌جنس.

(۳) ارائه نکات تحلیلی و تربیتی براساس رویکرد مقایسه‌ای فوق و تجربه زیسته نوجوانان.

۲. روش پژوهش

طرح پژوهش حاضر از نوع کیفی و روش آن پدیدارشناسی توصیفی بود. این روش پژوهش یک روش نظام‌دار و دقیق بوده که به جلوه‌گری و نمایاندن در یافته‌های تجربه انسانی درباره انواع پدیده‌ها می‌پردازد. پدیدارشناسی به جهان، آنچنان که به‌وسیله یک فرد زیسته می‌شود، نه جهان یا واقعیتی که جدای از انسان باشد، توجه دارد (امامی سیگارودی و همکاران، ۱۳۹۱). جامعه آماری در پژوهش حاضر شامل کلیه نوجوانان بین سنین ۱۵ تا ۱۹ سال استان اصفهان در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ بودند. نمونه‌گیری این پژوهش به‌صورت هدفمند انجام گرفت و معیار ورود افراد به پژوهش به این شرح است: رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان در پژوهش، بازه سنی ۱۹-۱۵ سال، داشتن دوستان صمیمی. برای شناسایی افراد دارای معیار پژوهش، به مدارس آموزش و پرورش شهرستان نجف‌آباد مراجعه شد و از دبیران و به‌ویژه مشاور مدرسه درخواست همکاری به عمل آمد و آنها دانش‌آموزان با داشتن معیارهای بالا را معرفی کردند. پس از مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۳۰ نوجوان - پانزده دختر و پانزده پسر - پژوهشگر به این نتیجه رسید که داده‌ها به اشباع نظری رسیده و اطلاعات شروع به تکرار کرده است و اطلاعات جدیدی فراهم نمی‌شود.

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

شرکت‌کننده	جنس	سن	نوع مدرسه	مقطع تحصیلی	رشته	دوست صمیمی غیرهم‌جنس
۱	پسر	۱۶	دبیرستان متوسطه دوم	دهم	انسانی	خیر
۲	پسر	۱۶	دبیرستان متوسطه دوم	دهم	انسانی	خیر
۳	پسر	۱۷	دبیرستان متوسطه دوم	یازدهم	تجربی	بله
۴	پسر	۱۷	دبیرستان متوسطه دوم	یازدهم	انسانی	بله

شرکت کننده	جنس	سن	نوع مدرسه	مقطع تحصیلی	رشته	دوست صمیمی غیرهم جنس
۵	پسر	۱۸	دبیرستان متوسطه دوم	دوازدهم	تجربی	بله
۶	پسر	۱۸	دبیرستان متوسطه دوم	دوازدهم	تجربی	بله
۷	پسر	۱۸	دبیرستان متوسطه دوم	دوازدهم	انسانی	بله خیلی محدود
۸	پسر	۱۶	هنرستان کار دانش	دهم	تولید محتوا	خیر
۹	پسر	۱۶	هنرستان کار دانش	دهم	تولید محتوا	بله
۱۰	پسر	۱۶	هنرستان کار دانش	دهم	امور اداری	بله
۱۱	پسر	۱۷	هنرستان کار دانش	یازدهم	کامپیوتر	بله
۱۲	پسر	۱۷	هنرستان کار دانش	یازدهم	کامپیوتر	بله
۱۳	پسر	۱۷	هنرستان کار دانش	یازدهم	مکانیک	نه
۱۴	پسر	۱۷	هنرستان کار دانش	یازدهم	تأسیسات	نه
۱۵	پسر	۱۷	هنرستان کار دانش	یازدهم	مکانیک	بله
۱	دختر	۱۶	دبیرستان متوسطه دوم	دهم	ریاضی	نه
۲	دختر	۱۷	دبیرستان متوسطه دوم	یازدهم	ریاضی	بله
۳	دختر	۱۷	دبیرستان متوسطه دوم	یازدهم	تجربی	بله
۴	دختر	۱۷	دبیرستان متوسطه دوم	یازدهم	انسانی	بله
۵	دختر	۱۸	دبیرستان متوسطه دوم	دوازدهم	انسانی	نه
۶	دختر	۱۶	هنرستان کار دانش	دهم	گیاهان دارویی	نه
۷	دختر	۱۶	هنرستان کار دانش	دهم	عکاسی دیجیتال	بله
۸	دختر	۱۶	هنرستان کار دانش	دهم	خیاطی	نه
۹	دختر	۱۷	هنرستان کار دانش	یازدهم	خیاطی	بله
۱۰	دختر	۱۷	هنرستان کار دانش	یازدهم	گیاهان دارویی	نه
۱۱	دختر	۱۸	هنرستان کار دانش	دوازدهم	عکاسی دیجیتال	بله
۱۲	دختر	۱۸	هنرستان کار دانش	دوازدهم	تصویربرداری	بله
۱۳	دختر	۱۸	هنرستان کار دانش	دوازدهم	گیاهان دارویی	نه
۱۴	دختر	۱۸	هنرستان کار دانش	دوازدهم	گیاهان دارویی	بله
۱۵	دختر	۱۸	هنرستان کار دانش	دوازدهم	عکاسی دیجیتال	بله

اطلاعات با استفاده از مصاحبه حضوری جمع آوری و برای جمع آوری داده ها مصاحبه نیمه ساختاریافته، با پرسش های باز پاسخ به کار گرفته شد. برای تنظیم سؤالات راهنمای مصاحبه و اطمینان از روایی محتوایی آن ها از جمع بندی نظرات استادان راهنما و مشاور برای آماده کردن راهنمای مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده گردید. در روند پژوهش سؤالاتی اضافه شد و برخی سؤالات تغییراتی داشتند. فرایند تحلیل داده های پژوهش پدیدارشناختی توصیفی پژوهش حاضر از راهبرد تحلیل داده ۷ مرحله ای

کلایزی^۱ (۱۹۷۸) پیروی کرد. در مرحله اول، متن رونویسی شده هر مصاحبه خوانده شد، تا مفهومی از همه متن دریافت شود. بنابراین، با بازخوانی رونوشت‌ها کوشش شد به احساسی مشترک با شرکت‌کنندگان برسیم. در مرحله اول، اندیشه‌ها، احساسات و آرمان‌هایی که پژوهشگر مورد بررسی قرار داده بود، جداسازی شد. در مرحله دوم، عبارات و جملات مهم مرتبط با تجربه پدیده موردنظر، توسط مشارکت‌کنندگان از متون رونویسی شده استخراج شد. در کنار این عبارات کد متن رونویسی شده، شماره برگه و شماره خط موردنظر، نوشته شد. سپس پژوهشگر دیدگاه پژوهشگر دیگری را نیز درباره داده‌های خود جویا شده و با او به هم‌اندیشی نشست.

مرحله سوم که به فرموله کردن معانی موسوم است، معنی یا مفهوم عبارات، با ارزش توضیح داده می‌شود؛ بنابراین، در این مرحله فرموله کردن معانی از عبارات و جملات مهم انجام شد و هریک از معانی که زیرشان خط کشیده شده، در یک مقوله قرار گرفتند؛ به گونه‌ای که توصیف فراگیری دهند و از پشتیبانی پژوهشگر دیگر استفاده شد، تا در مقایسه انسجام و پیوستگی توصیفات مربوط به معانی فرموله شده و معانی مهم نخستین، به پژوهشگر کمک کند. مقولات در مرحله چهارم با هم ترکیب شده و تم‌ها را تشکیل دادند. همه این تم‌ها از درون باهم همگرا و از بیرون باهم واگرا بودند، یعنی هر یک از مقولات تنها در یک تم جای می‌گیرد که از لحاظ معنایی جدا از بخش‌های دیگر است (میسون^۲، ۲۰۰۲). بنابراین، در این مرحله، معانی فرموله شده (مفهوم‌ها) درون دسته‌های مضامین فرعی (مقوله‌ها) و مضامین اصلی (تم‌ها) قرار می‌گیرند. در مرحله پنجم همه تم‌های استخراج شده در قالب یک توصیف فراگیر، ارائه شدند. با آمیختن همه تم‌های این پژوهش در یکدیگر، ساختار کلی پدیده موردنظر استخراج شد و در مرحله ششم کم کردن یافته‌ها انجام شد که به واسطه آن، توصیفات نابجا و اغراق‌آمیز از همه بخش زدوده شدند. اصلاحاتی نیز انجام شد، تا رابطه بین مقوله‌ها و تم‌های استخراج شده از آن‌ها را روشن کند. در نهایت، در مرحله هفتم اعتباریابی نتایج انجام شد که یافته‌ها را به آگاهی مشارکت‌کنندگان رسانده و برای ایشان روشن شد. همه مشارکت‌کنندگان درستی نتایج را تایید نموده و اذعان کردند که نتایج این پژوهش احساسات و تجربیات آن‌ها را به طور کامل بازتاب داده است. بنابراین، در پایان، نتایج به مشارکت‌کنندگان بازگردانده شد و درباره یافته‌ها از آن‌ها سؤال پرسیده شده (هالووی و ویلر^۳، ۲۰۰۵) و به این ترتیب به داده‌ها اعتبار داده شد.

1. Colaizzi

2. Mason

3. Holloway & Wheeler

۳. یافته‌های پژوهش

در این پژوهش یافته‌ها در چهار بخش مورد بررسی قرار گرفتند:

- (۱) تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان پسر با هم جنس،
- (۲) تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان دختر با هم جنس،
- (۳) تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان پسر با غیرهم جنس،
- (۴) تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان دختر با غیرهم جنس.

در هر چهار بخش ذکر شده، دو مضمون اصلی وجود دارد که عبارتند از: صمیمیت، و عدم صمیمیت که در هر بخش مضمون‌های فرعی متفاوتی به خود می‌گیرند. نام‌گذاری عناوین هر بخش براساس بارزترین صفتی که نوجوانان در تعریف روابط صمیمانه خود از آن یاد نموده‌اند، انتخاب و نام‌گذاری شده است.

۳-۱. تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان پسر با هم جنس

۳-۱-۱. صمیمیت

۳-۱-۱-۱. ارتباط عمیق و طولانی

آشنایی نوجوانان به‌مرور زمان به دلیل کسب اطلاعات از طرف مقابل و به وجود آمدن خاطرات خوشایند در رابطه، به صمیمیت تبدیل می‌شود.

پسر ۱: هم کلاس دوران دبستانم بوده است. در راه مدرسه باهم رفت‌وآمد می‌کردیم. آشنا شدیم.
پسر ۵: فتاحی دوستم است. در کلاس هفتم باهم دوست شدیم. دبستان نیز باهم بودیم، ولی یکدیگر را نمی‌شناختم. کلاس هشتم در یک کلاس بودیم و می‌رفتیم و می‌آمدیم.

۳-۱-۱-۲. بچه مثبت

نوجوانان از این مفهوم به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم استفاده کردند. با توجه به سخنان نوجوانان می‌توان دریافت که منظور از خوب بودن، مطابقت داشتن با هنجارها و ارزش‌های اجتماع است. همچنین می‌توان گفت دوست با پند و اندرزهای والدین فرد مطابقت دارد، هرچند اگر خودش آن‌ها را رعایت نکند. خیلی وقت‌ها پس از کلمه «بچه خوبیه» می‌گویند اهل سیگار کشیدن نیست، یا مثلاً خیلی «بچه مثبت» و «پاکه» یا اهل مواد و رفیق‌بازی نیست.

پسر ۱: پسر خوبیه. درس خوان بوده، اهل سیگار نبوده، اخلاقش مثل خودم است، پسر خوبیه، بیشتر اوقات روزی ۲ الی ۳ ساعت باهم هستیم.

پسر ۶: محمد رحمانی خیلی باکلاس بود و بچه مثبت می‌زد، ولی درونش بی‌خاصیت بود؛ می‌گفتن عجب بچه نازیه؛ و همه می‌گفتن با این بگرد که افتاد دنبال یه رفیق بی‌خاصیت و معتادش کردن.

پسر ۷: بچه خوبی بود، اهل سیگار و این چیزا نبود؛ اگه کاری باشه، میاد، اخلاقش به من می‌خوره، اهل فیلم و بازی باشه و اگه بخوایم بیرون بریم.

۳-۱-۱-۳. گذشت

نوجوانان سعی می‌کنند از خواسته‌ها و نیازهای خود در جهت نیازهای دوستشان بگذرند تا دوستی ادامه پیدا کند و همین توقع را نیز از دوستشان دارند.

پسر ۱: مشکلی در رفاقتمون پیش نیامده که بخواد از بین بره؛ اختلاف نداشتیم، ولی بحث کوچیک داشتیم و این‌طور حل می‌شد که یک نفر کوتاه می‌آمد و به‌سرعت بحث حل می‌شد.

پسر ۱۲: نه؛ هیچ‌وقت نبوده، چون با خوب و بد زندگی هم ساختیم.

۳-۱-۱-۴. شوخی کردن

شوخی کردن و خنده باعث می‌شود که مطالب و انتقادهایی که دوستان به هم دارند، به‌صورت لطیف و نرم بیان شود و از خشونت مطالب و انتقادات بکاهد؛ این امر هم باعث می‌شود طرف مقابل بهتر نواقص خود را درک کند و هم از درگیری جلوگیری می‌کند.

پسر ۴: تا حالا نشده؛ شاید شده بلندبلند داد بزنیم. مثلاً سر شوخی که او حرفی بزند، و من هم حرفی بزنم، قبلاً خیلی شوخی می‌کردیم و شاید خیلی کم باهم بحث‌مان می‌شد، سر همین شوخی‌ها.

پسر ۸: بله؛ بحث که زیاد می‌شد؛ مثلاً می‌گوییم این را اشتباه نوشته‌ای، این را درست نوشته‌ای؛ ولی با خنده جواب می‌دهیم. به گونه‌ای صحبت می‌کنیم که طرف مقابل ناراحت نشود. جلدی نمی‌گوییم، با خنده و شوخی صحبت می‌کنیم.

۳-۱-۱-۵. به‌دردبخور

نوجوانان اغلب ذکر کردند که فرد صمیمی در سختی‌های زندگی در کنارشان بوده و چه از لحاظ مادی و چه از لحاظ عاطفی، آن‌ها را حمایت کرده است. مثلاً وقتی موتورسیکلتش خراب شده، یا بنزین تمام کرده، کمکش کرده است، کمک در درگیری‌های خیابانی، پول قرض گرفتن از دوست، درد و دل کردن.

پسر ۲: فایده‌ای نداره با بقیه دوست شدن؛ آخر شب بنزینت خلاص بشه، توی خیابون زنگ بزنی میاد، دعوا بشه پشته، پول بخوای قرض کنی، موتور بخوای قرض کنی، رفیق به همین دردها می‌خوره، هر کاری کردیم، باهم بودیم، اردوهای مدرسه هم باهم بودیم؛ همه‌جا باهم می‌ریم، هر جا می‌ریم، اونا بهمون می‌گن شما داداشین.

پسر ۵: همیشه پشت هم بودیم، چه در وضع اقتصادی، چه در درس‌ها.

پسر ۶: با مراهم، پشت ما هست، در همه چی باهام می‌خنده، ناراحت باشم ناراحت میشه. بچه خوبیه، پا په پامون بود توی دعوا، و با مرامن، مثلاً یه جایی بخوام برم، میگن نرو، یا یه کاری که بد باشه را می‌گن نکن.

۳-۱-۶. فعالیت مشترک

افرادی که از لحاظ ویژگی‌های رفتاری و شخصیتی به هم شباهت دارند، به فعالیت‌های مشترکی نیز علاقه دارند و همین فعالیت‌های مشترک باعث شناسایی افراد با ویژگی‌های مشابه خودمان می‌شود. نوجوانان پسر بیشتر به جای اینکه بگویند ما از لحاظ ویژگی‌های رفتاری و شخصیتی شباهت داریم، به فعالیت‌های مشترک که برای آن‌ها ملموس‌تر است، اشاره دارند.

پسر ۱: بیشتر اوقات روزی ۲ الی ۳ ساعت باهم هستیم. درس‌خونه، کاراش و اخلاقیش خوب بود. هر روز هم رو می‌بینیم، باهم می‌ریم فوتبال، موقع امتحان باهم درس می‌خونیم.

پسر ۲: هر کاری کردیم، باهم بودیم، اردوهای مدرسه هم باهم بودیم، همه‌جا هم باهم میریم، هر جا می‌رم، اونا بهمون می‌گن شما داداشین.

پسر ۱۰: باهم میریم، باهم تابستونا به ورزش می‌رفتیم، سرکار کلاً باهم هستیم.

۳-۱-۲. عدم صمیمیت

۳-۱-۲-۱. افشای راز

افشای راز یعنی دوست حرف‌ها، رفتارها، خاطرات و... دوست صمیمی خود را چه مهم و چه غیرمهم به دیگران انتقال دهد. البته شدت ناراحتی از عدم رازداری بستگی به شخصیت افراد و نیز راز بر ملا شده دارد.

پسر ۱: حرفی که بهش زدم رو به کسی دیگه بزنه، با یکی دیگه دوست صمیمی بشه.

پسر ۸: هیچی نمی‌دونم؛ یکی اینکه حرفامون رو به همه بگه، اصولاً به رفیق زیاد اعتقاد ندارم، من اگه تو درس کمکش نکنم، یا یک سؤال می‌پرسه، جوابش ندم.

پسر ۹: هیچی؛ اونقدر بهش اعتماد دارم، نه، من آدمی نیستم که از دست رفیقم ناراحت بشم. حرف ببره بیاره. یه چی بین خودمون باشه، بره به بقیه بگه ناراحت میشم، ولی چیزی بهش نمی‌گم.

۳-۱-۲-۲. دروغ گفتن

دروغ گفتن طیف گسترده‌ای از رفتارها را دربرمی‌گیرد، از جمله: گفتن مطلبی خلاف واقع به دوست، پنهان کردن موضوعی از دوست، کوچک جلوه دادن موضوع یا بزرگ کردن موضوعی با قصد به انحراف کشاندن دوست و... .

پسر ۲: دروغ بگه، شرّ داشته باشه برام، مثلاً یه کاری کنه شرّش منو بگیره.

پسر ۱۰: دروغ بگه، اعتماد نداشته باشه، مثلاً باهم راحتیم، رازهامون رو به هم می‌گیم و به نظرم اگه اون رازهاش رو نگه، حس می‌کنم به من اعتماد نداره.

۳-۱-۲. غیبت کردن

غیبت کردن از دوست پیش دیگران. فرق مهم غیبت کردن و عدم رازداری در این است در عدم رازداری الزاماً از دوست بدگویی نمی‌شود، ولی در غیبت مطالبی شامل نکات منفی درباره دوست است که خواسته یا ناخواسته گفته می‌شود.

پسر ۱۱: حرفی که بهش می‌زنم و بره به یکی دیگه بگه، یا من بهش اعتماد کنم و کاری جلوش بکنم بره همه‌جا را پر کنه، ما اصلاً به هم خیانت نکردیم.

پسر ۴: پشت‌سرم صحبت کنه، بدم را بگه.

پسر ۵: پشت‌سر رفیق حرف بزنی، فلان کار را بکنی، مثلاً اگر یه پاکت سیگار تو جیبش بود، بگه مال دوستمه، تا حالا کاری نکردیم.

۳-۲-۴. شکستن حریم دوست

می‌تواند شامل ارتباط گرفتن با خواهر دوست باشد که واکنش بسیار شدیدی در پی دارد. همچنین ارتباط گرفتن با دوست‌دختر طرف دیگر است که واکنش نسبتاً ملایم‌تری از لحاظ هیجانی در پی دارد و تعداد اندکی از افراد نیز با این موضوع مشکلی ندارند و بستگی به نوع و شدت رابطه با دوست‌دخترشان دارد.

پسر ۳: یه چیزایی تو رفاقت هست که همیشه دست‌روش گذاشت. ناموس و نقطه ضعفای من. تو اگه به من بی‌احترامی کنی، طوری نیست، ولی فحش بد بده، اصلاً درست نیست.

پسر ۱۱: مثلاً اگه من باهاش درد و دل بکنم، سواستفاده کنه یا یه دختر و بخوام و بهش بگم و اون بره سراغش، بخواد بره زیر آیم را بزنه، حرفی که بهش می‌زنم و بره به یکی دیگه بگه.

پسر ۱۲: هیچ کاری نمی‌کنه، امکان نداره بیاد با زیدم دوست بشه که اصلاً این جوریم نیستن، هیچ کاری نمی‌کنه که من ناراحت بشم، تو مایه‌های ناموسه، که مثل خواهر هم ناموسمون نمی‌تونم فرض کنم، چون فرضش الکیه، شاید تو رفاقت شما این‌طور باشه، شما را نمی‌دونم، مسخره‌بازی یه حرفی بهش بزنه، تند فهر می‌کنه.

۲-۳. تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان دختر با هم‌جنس

۳-۲-۱. صمیمیت

۳-۲-۱-۱. ارتباط عمیق و طولانی

بسیاری از نوجوانان برای صمیمیت بسیار محتاط عمل می‌کنند مثلاً با فردی از دبستان و راهنمایی آشنا

بودند، ولی این آشنایی کم کم طی سال‌ها به دلیل انباشت اطلاعات و هیجانات مثبت در دوران دبیرستان، به دوستی صمیمی بدل می‌شود.

دختر ۳: از راهنمایی با زهرا آشنا شدم، توی مدرسه بغل دستیم بود. روابط خانوادگی هم داشتیم.
دختر ۱۱: فاطمه راهنمایی بود، تو مسیر خونه باهم آشنا شدیم، هم محله‌ای بودیم، از دبستان همدیگه رو می‌شناختیم، از طریق راه خونه آشنا شدیم.

۲-۱-۲-۳. انحصارطلبی

نوجوانان اغلب نمی‌خواهند که دوست صمیمی‌شان با کس دیگری صمیمی شود؛ هرچه شدت صمیمیت زیادتر باشد، شدت انحصارطلبی نیز بیشتر است.

دختر ۹: کاری نمی‌تونه بکنه، هیچ کاری نمی‌تونم بهش نسبت بدم، اینقدر قبولش دارم که اگه با کسی خیلی صمیمی بشه، بدم میاد اینکه دوست بشه، نه اینکه شماره بده و بره بیرون بدم میاد یا میشه این‌طور گفت که کسی رو به من ترجیح بده، می‌کشمش.

دختر ۱۱: بره حرفام رو به یکی دیگه بگه، اینقدر وابسته نیستیم که ناراحت بشم بره با یکی دیگه.

۳-۱-۲-۳. الگو

دخترها به دنبال کسی هستند که خیرخواه آن‌ها باشد و بتواند راه درست از غلط را به آن‌ها نشان دهد.

دختر ۷: خونه‌هامون به هم نزدیک بود، باهم راحت صحبت می‌کردیم، یکی اینکه حرفام رو به کسی نمی‌گفت، همین‌طور مادرش، می‌رفتیم بیرون، اگه یه کاری می‌خواستیم بکنم، قانعم می‌کرد، مثلاً بهش می‌گفتم من می‌خوام برم بیرون با فلانی، می‌گفت نرو من فلان چیز رو ازش دیدم.

دختر ۹: غرور داره واسه پسر، نه واسه دختر، خیلی رو من غیرتیه، یه پسر یا مردی رد میشه منو نگاه کنه خیلی بدش میاد، میگه موهات رو بکن تو، این چه وضعیه داری که نگات می‌کنن، نماز می‌خونه خیلی دوشش دارم، نصیحتم می‌کنم دوشش دارم، خانومه، رازداره، یکم از لحاظ مالی ضعیف بود و من خیلی حامیش شدم.

دختر ۱۳: از اخلاقش خیلی خوشم می‌ومد. حرفاش یه جوریه که آدم مورد تأثیر قرار می‌ده، آدم رو پند میدوه و در برابر مشکلات قوی هست. وقتی یه مشکلی داشته باشم، با من حرف بزنه قانع میشم.

۴-۱-۲-۳. گذشت

نوجوانان برای ادامه‌دار شدن رابطه صمیمیتی که دارند، سعی می‌کنند از خواسته‌ها و نیازهای خود در جهت نیازهای دوستشان بگذرند، تا دوستی ادامه پیدا کند و همین توقع را نیز از دوستشان دارند.

دختر ۲: خودم این کار رو کردم، هر دفعه که قهر می‌کرد، کاری می‌کردم آشتی کنه.
دختر ۴: نه اون کاری کرده که من ناراحت بشم، و نه من کاری کردم که اون ناراحت بشه که قهر کنیم.
دختر ۵: خیلی مؤدبانه باهم صحبت می‌کنیم، با لفظ خوب همدیگه رو صدا می‌زنیم، دوستمون حدومرز داره و حدومرزها را نمی‌شکنیم.

۵-۱-۲-۳. شباهت شخصیت

پسرها بیشتر روی فعالیت‌های مشترک، و دخترها بیشتر روی اخلاق مشترک تأکید دارند. شاید فعالیت‌های مشترک محدودتری که دختران با دوست صمیمی خود انجام می‌دهند، باعث می‌شود که بیشتر به خود دوست اشاره کنند، تا فعالیت‌ها. شباهت شخصیت سبب رفتارها و فعالیت‌های مشترک می‌شود.
دختر ۱: با همه دخترهای اینجا فرق می‌کرد، یکم مانند خودم بود، تا حدودی اهل بیرون و اینا نبود که این رو بپوشم، اون لاک را بزنم و اینا نبود، ساده بود، اخلاقش خوب بود.
دختر ۵: اخلاقش مثل خودم بود، تو رشته رزمی کار می‌کرد، اخلاقم حالت مردونه داره، اون هم مثل خودم بود، مثل دخترا شوخی نمی‌کنیم عزیزم و اینا، خیلی اهل ورزشیم.
دختر ۱۲: مثل خودم بود، به حرف آدم گوش می‌داد، قشنگ درکم می‌کرد، و می‌نشست گوش می‌کرد و تایید می‌کرد.

۲-۲-۳. عدم صمیمیت

۱-۲-۲-۳. افشای راز

افشای راز یعنی دوست حرف‌ها، رفتارها، خاطرات صمیمانه و... را چه مهم و چه غیرمهم به دیگران انتقال دهد؛ البته شدت ناراحتی از عدم رازداری به شخصیت افراد و نیز راز برملا شده بستگی دارد. رازداری در دخترها نسبت به پسرها از اهمیت بیشتری برخوردار است؛ چراکه دخترها بیشتر از پسرها باهم صحبت می‌کنند، در نتیجه رازهای بیشتری را به هم می‌گویند، شاید دیگر رفتارهای زشت و ناپسند نیز برای دخترها ناراحت‌کننده باشد، ولی زشت‌ترین رفتارها از نظر یک دختر - به خاطر تأکید و تکرار - حتماً افشای راز است.

دختر ۸: رازهایم را به بقیه بگه، پشت سرم حرف بزنه.
دختر ۱۱: بره حرفایم را به یکی دیگه بگه، این قدر وابسته نیستیم که ناراحت بشم بره با یکی دیگه.
 همچنین گفتن راز شخصی خود دوست (نه راز ما) به کس دیگر هم می‌تواند عدم رازداری تلقی شود و در این موضوع بیشتر همان انحصارطلبی مطرح است.
دختر ۳: بیشتر چیزهایی که با من می‌گفته، واسه کس دیگه هم بگه، طرف من نیاد بره با بچه‌های دیگه.

۳-۳. تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان پسر با غیرهمجنس

۱-۳-۳. صمیمیت

۱-۱-۳-۳. آشنایی به واسطه فامیلی

خیلی از پسرها دوست دخترشان را از اقوام انتخاب می کنند؛ و این هم به چند دلیل می تواند باشد:

۱. دختر و پسرها در اقوام ارتباط زیادی باهم دارند و پیوسته به دلیل مهمانی ها، عروسی، عزا، اعیاد و... یکدیگر را ملاقات می کنند.

۲. والدین اکثراً مانع از ارتباط گیری دختر و پسرهای فامیل نمی شوند، مثلاً دخترعمو و پسرعمو راحت باهم صحبت می کنند، شوخی می کنند و حتی باهم می توانند (البته در خانواده های کمتری) بیرون بروند و تفریح کنند. همچنین اقوام واسطه بسیاری از دوستی ها هستند، مثلاً دوست دخترم، دوست دختر خالمه و...
 پسر ۳: با هم دخترعمو بودیم، پس از ۱۲ سالگی دیگه رابطه نداشتیم.

پسر ۴: از طریق پسرعمم باهم دوست شدیم و سه سال باهم بودیم، دوست دوست پسر عمم بود.
 پسر ۶: فاطمه فامیل مونه، آجیش عروس آجیمه، توی مراسم آشنا شدیم، با یه نگاه به دختر داداشم گفتم و رفت بهش گفت هم کلاسی بودن، دختر داداشم خبر می آورد برام، فاطمه هم گفت منم خوشم میاد چهارپنج ساله با اینم.

۲-۱-۳-۳. نجابت

به جز دو نفر، همه پسرها نجابت را جزو ویژگی های اصلی دوست دختر عنوان کرده اند و هرکدام سعی کردند به نوعی با زبان خودشان این مطلب را برسانند. موضوعی اصلی در نجابت، ارتباط با دیگر پسرها در زمان حال نداشتن است.

پسر ۵: از نظر من دختر خوبی بود، باایمان و سربه زیر بود، مثل بقیه دخترا نبود که هر روز ول باشه اینور و اونور. شمارم را دادم، شانسی شانسی برداشت، خیلی حرفا که تو دلم بود را بهش می گفتم، کمکم می کرد. می گفت که باید چکار کنم.

پسر ۶: چادری بود، سربه زیر بود، البته پیش من با چند نفر دوست بود، آمارش را داشتم، ولی دیگه همه دخترا دوست دارن.

پسر ۱۱: مغرور بود، به هیچکی زیاد پا نمی داد، من را چطور شد، نمی دونم.

۳-۱-۳-۳. مشاور خوب

ویژگی هایی که مطرح می شود، مثل شنوا بودن، درک کردن، پذیرش کردن، کمک کردن و راه حل دادن، همه ویژگی های یک مشاور خوب است.

پسر ۴: اول که ویژگی نداشت، همین طور باهم دوست شدیم. خوب بود، مهربون بود، اهمیت می داد، خیلی دختر خوبی بود، درد و دل می کردیم.

پسر ۵: از نظر من دختر خوبی بود، باایمان و سربه زیر بود، مثل بقیه دخترا نبود که هر روز ول باشه اینور و اونور. شمارم را دادم، شانس شانس برداشت؛ خیلی حرفا که تو دلم بود را بهش می گفتم، کمک می کرد. می گفت باید چکار کنم.

پسر ۹: اخلاقش خیلی خوب بود، باحال بود، به دل می نشست، همه چیز داشت. کمک می کرد، توی درس و اینا مشکل داشتیم، حل می کرد، زبان مشکل داشتیم، کمک می کرد، با خانواده بحث می شد، کمک می کرد.

۳-۱-۴. قصد ازدواج نداشتن

همه پسرها می گفتند که قصد ازدواج با دوست دختر را ندارند و همه دلایل خود را داشتند که بیشترین دلیل تکرار شده، نبود شرایط ازدواج است و برخی به عشق و عاشقی بدبین هستند و برخی دوست دخترشان را لایق ازدواج نمی دانند.

پسر ۴: نه، کلاً به ازدواج فکر نمی کنم، اون هم فکر نمی کرد.

پسر ۵: نه، نبودیم، سمنون کم بود، من هیچی از خودم نداشتم.

پسر ۱۰: نه، خواستی و عشق و عاشقی، نه ما اهل اون چیزا نیستیم، نه به این چیزا فکر نمی کنم و من تا تکلیف کار و درس و خونه و زندگی و ماشین مشخص نشه، نمیشه بری سراغ یکی؛ آره اگه شرایط داشتم، این یکی از گزینه های ازدواجم بود، قبلی ها نه.

پسر ۱۲: عشق و اینا که کشکه، نه با هیچ کدوم، شاید دروغ بهشون بگم که میام می گیر متون.

۳-۱-۵. جدایی سخت

برخی از پسرها به دلیل وابستگی عاطفی که پیدا می کنند، پس از تمام شدن رابطه، دچار حالات هیجانی منفی می شوند که می توان غم و اندوه تا حدودی افسردگی و همچنین خشم را نام برد. این خشم اصولاً به رقیب عشقی منتقل می شود و می تواند سبب درگیری، جراحت و حتی قتل شود، ولی در مواردی هم به خود دختر منتقل می شود که اسیدپاشی ها از این دست هستند.

پسر ۹: خیلی ناراحت بودم، یک سال گذشت، الان ببخشید دنیا به ... خیلی بد بود، رفیقام جمعم کردن، خیلی بد بود، حتی یکی دو شب خونه نرفتم، خیلی سیگار کشیدم، الکل مصرف کردم، دو سه ماه خیلی بد بود، الکل می خوردم یادم بره، بعدش می خوابیدم.

پسر ۱۱: آره، یه هفته ای سر همین چادر بود، توی اون یه هفته هر کاری کردم برم ازش عذرخواهی کنم، غرور نمی گذاشت، احساس خیلی بدی داشتم، حتی با اون پسر قرار گذاشتم، چاقو هم گرفته بودم، با

دوستام بودم، می خواستم بزمنش با چاقو، قید همه چیز را هم زده بودم، سیگار شدید می کشیدم اوایل، ولی هنوزم نتونستم به طور کل فراموشش بکنم.

۲-۳-۳. عدم صمیمیت

۱-۲-۳-۳. هنجارشکنی

نوجوانان ابراز داشتند که یکی از بدی های داشتن دوست دختر، نگاه بد جامعه درباره این موضوع است؛ علاوه بر این، نوجوانان این کار را از لحاظ اخلاقی بد می دانند و سعی دارند که به صورت گوناگون خود را قانع کنند، مثلاً می گویند که من اصلاً لمسش نکردم، خواهرمه، یا اینکه والدینش در جریان هستند.

پسر ۳: چون خودم خواهر داشتم، گفتم شاید یکی هم بیفته دنبال خواهر خودم، حالا چشم پاک طوری نیست، ولی من که با چشم پاک نمی رم دنبال دختر مردم، جلوی رشد آدم را می گیره.

پسر ۵: از یه لحاظ خوبه، چون می تونی درد و دل کنی، مثل خواهرم می دونستم، چون تک فرزندم و از یه لحاظ بده، مثلاً یکی از فامیلا با اون می بینت و پشت سرت حرف د میارن، ذهنم را درگیر نمی کنه.

پسر ۶: بده، چون ناموس بازی، مادر و برادرش می دونن، منم تا حالا نه دستش را گرفتم، خودم بهش گفتم باید به مامانت بگی.

۲-۳-۳. نقش مادرها

در اغلب موارد مادر در جریان دوستی نوجوان با جنس مخالف بوده و مادر بدون گفتن نوجوان، خود به موضوع پی برده است.

به دلیل برخورد شدید پدر یا اینکه پدر زیاد در خانه نیست، یا توجه زیادی به نوجوان ندارد، پدر در جریان دوستی پسر با جنس مخالف نیست، یا قرار نمی گیرد.

پسر ۵: پدرم نمی دونست، ولی مادرم می دونست و مخالف بود و می گفت اگه باهاشون دوستی، یه کار نکن بخوای تا آخر عمر بدبختی بکشی.

پسر ۶: نری به مامانم اینا را بگی، بدبختم کنی.

پسر ۱۰: میگن نه، ولی نمی دونن، ولی می فهمن یکیش رو فهمیدن.

۴-۳. تجربه زیسته روابط صمیمانه نوجوانان دختر با غیرهم جنس

۱-۴-۳. صمیمیت

۱-۱-۴-۳. آشنایی در فضای مجازی

در فضای مجازی افراد تا حدودی می توانند گمنام باشند و از عواقب رفتار خود فرار کنند. بنابراین،

بی‌باک‌تر و بدون خجالت با جنس مخالف ارتباط می‌گیرند.

دختر ۲: توی اینستا سه ماه باهم بودیم، بعد همدیگه را می‌دیدیم، بیرون می‌رفتیم، داداشش با دخترخاله دوست بود، اومد توی اینستا به من پیام داد، چیزایی که همه می‌گن، گفت سلام می‌شناسمت، توی فروشگاه دیدمت، ازت خوشم اومده.

دختر ۳: در حد چت بوده، پیام ناشناس اومد و گفتم شما و گفت فلانی هستم و آشنا شدیم، همسایه هم هستیم، با خانواده‌ها یک‌بار رفتیم بیرون.

۲-۱-۴-۳. قصد ازدواج داشتن

بیشتر دخترها رابطه جدی می‌خواهند که به معنایی هدفمند بودن رابطه در جهت ازدواج است. برخی می‌دانند ازدواج با دوست‌پسرشان ناممکن است، ولی همین‌که پسر قصد ازدواج دارد، برای رابطه یک نکته مثبت است.

دختر ۲: اون اصلاً به فکر ازدواج نبود و می‌گفت من به‌جز خونوادم نمی‌تونم به کسی دیگه‌ای فکر کنم، جوری بود که اون داشت خرج خونوادش رو می‌داد و می‌گفت وقتی ازدواج کردی، باید خیلی از سختی‌ها رو تحمل کنی، به فکر ازدواج نبود، چون اون نمی‌خواست، ولی کیه که نخواه کسی رو که دوست داری شوهرش بشه.

دختر ۳: آره قصدش ازدواج بود.

دختر ۴: بله، یکی از دلایلی که با این پسر، اینه که می‌دونم بحثش جدیه و من را برای سرگرمی نمی‌خواد و با کسی نیست و بحثش جدیه.

۳-۱-۴-۳. جدایی سخت

دخترها هیجانات منفی را پس از قطع رابطه تجربه می‌کنند. ولی این هیجانات بیشتر به‌صورت غم و اندوه است و کمتر به‌صورت خشم بروز می‌کند.

دختر ۲: من الآن ۹ ماهه منتظرشم، چند روز بود که جواب پیام نمی‌داد، بعد پیام داد که نمی‌خوام باهم باشیم، یکی از دوست‌دخترای دیگش پیام داد گفت من سه‌ساله باهاشم. ولی الآن نه مثلاً دوستانم میرن بیرون، دیگه دوست ندارم باهاشون برم بیرون، دیگه دوست ندارم تو جمع خانواده باشم، همش تو اتاقم، میرم توی گوشی، بی‌اعصاب شدم، دوست دارم که باشه، با اینکه می‌دونم خیلی بی‌ارزشه، تو این ۹ ماه فکر کردم.

دختر ۹: هنوز ناراحتی و زخمش رو تو وجودم دارم.

دخترها به‌صورت بهتری در جهت تسکین این فقدان برمی‌آیند، ازجمله به درد و دل با دیگران

می‌پردازند، گریه می‌کنند و

دختر ۷: یکم گریه کردم، ولی بعدش برام عادی شد، هنوزم بهش فکر می‌کنم، هنوز از اون وابستگی چیزی کم نشده.

۲-۴-۳. عدم صمیمیت

۱-۲-۴-۳. رابطه صمیمی با خانواده

برخی دختران می‌گفتند در صورتی که خانواده بتواند نیازهای دختر را به‌ویژه از لحاظ عاطفی برآورد کند، نیاز به دوست‌پسر ندارند و به سمت این رابطه کشیده نمی‌شوند.

دختر ۶: من خودم داداش دارم و خیلی هم با اون خوبم.

دختر ۱۰: به نظرم کسانی میرن با جنس مخالف، که تو خانواده مشکل دارن، کسانی که زود خام میشن، به نظرشون خوبی داره که سرشو بزارن روش و آروم بشن و از این چرت و پرتا.

۲-۴-۳. عدم اعتماد

دخترها باورهای کلیشه‌ای بد درباره پسرها دارند که شامل بدجنس، دروغ‌گو، تنوع‌طلب و ... است. خیلی از دخترها می‌دانستند که این رابطه بد هست و جز بدیهیات برایشان تلقی می‌شد، مثلاً «بده دیگه، رابطه بد است، اتفاقات بد می‌افتد و ...» .

دختر ۳: یه چیز مزخرفی بود، ولی به نظرم خوبه، چون برا آیندت پسرها را می‌شناسی، بدیش تنوع‌طلبی پسرها و شکستی که دخترا می‌خورنه.

دختر ۹: خوبه برای تجربه کردنش که سختیشو بکشه، بفهمه اشتباهه که دیگه سمتش نره، اگه انجام نده و سوسه میشه انجام بده و بدترش را انجام می‌ده، مثلاً اگه برای دخترشون گوشی نخرن، میره از جاهای دیگه کثافت‌کاری می‌کنه، اگه محدودش کنن نره بیرون، از جاهای دیگه میره کثافت‌کاری، اگه تجربه نکنه به نظر من نمی‌تونه شخصیت همسر آیندش را بسنجه، هر رابطه‌ای بدی داره، ولی بدیش اینه که اگه خانواده بفهمه آدم خراب میشه، کوچیک میشه، پیش خانوادش اعتمادشون از آدم گرفته میشه.

دختر ۱۰: به نظرم بده؛ اینش خوبه که طرف مقابل و جنس مذکر را بشناسی که چه اخلاقی دارن که برای بعداً نخوان ازت سوءاستفاده کنن، ولی این خوب نیست که باهاشون رابطه برقرار کنی، چون می‌تونن ازت سوءاستفاده کنن، یه طوری که خودتون می‌دونید و کاری می‌کنن که از سرشون واشی و کاری می‌کنن که از خودت بدت بیاد و تونی به کسی اعتماد کنی و آدم باید از همون اول فکرش را بکنه.

دختر ۱۱: بده، چون خیانت می‌کنن، بیشتر پسرها دروغ‌گو هستن، بستگی داره پسر خوب باشه یا بد باشه. خوییش اینه که می‌تونی باهاش حرف بزنی، پشت‌وانه داری و احساس امنیت، اگه پسر خوبی باشه

دروغ نمی گه.

جدول ۲- خلاصه داده ها

بخش ها	مضمون فرعی (مقوله)	مضمون اصلی (تم)
روابط صمیمانه نوجوانان پسر با هم جنس	ارتباط عمیق و طولانی، بچه مثبت، گذشت، شوخی کردن، به دردیخور، فعالیت مشترک	صمیمیت
	افشای راز، دروغ گفتن، غیبت کردن، شکستن حریم دوست	عدم صمیمیت
روابط صمیمانه نوجوانان دختر با هم جنس	ارتباط عمیق و طولانی، انحصار طلبی، الگو، گذشت، شباهت شخصیت	صمیمیت
	افشای راز	عدم صمیمیت
روابط صمیمانه نوجوانان پسر با غیر هم جنس	آشنایی به واسطه فامیلی، نجابت، مشاور خوب، قصد ازدواج نداشتن، جدایی سخت	صمیمیت
	هتجار شکنی، نقش مادرها	عدم صمیمیت
روابط صمیمانه نوجوانان دختر با غیر هم جنس	آشنایی در فضای مجازی، قصد ازدواج داشتن، جدایی سخت	صمیمیت
	رابطه صمیمی با خانواده، عدم اعتماد	عدم صمیمیت

۴. نتیجه گیری

احساس صمیمیت گرایش برای شرکت در یک پیوند حمایت کننده و محبت آمیز، بدون از دست دادن «خود» در آن رابطه است (اریکسون^۱، ۱۹۶۸). اریکسون رابطه صمیمانه را حمایت کننده و مهر آمیز می داند. این موضوع با بسیاری از مفاهیم پژوهش همسویی دارد. در بخش رابطه پسر با هم جنس با مفاهیم «به دردیخور بودن» و «ارتباط عمیق و طولانی»، در بخش دختر با هم جنس با مفاهیم «الگو» و «ارتباط عمیق و طولانی»، در بخش پسر با غیر هم جنس با مفاهیم «مشاور خوب» و «جدایی سخت»، و در بخش دختر با غیر هم جنس با مفهوم «قصد ازدواج داشتن» و «جدایی سخت» همسویی دارد و این اهمیت بسیار زیاد حمایت کنندگی و مهر آمیز بودن رابطه صمیمانه را نشان می دهد که بدون مهر و حمایت، امکان صمیمیت وجود ندارد.

موضوعاتی همچون بازی، رفتار اجتماعی و صلح جویی در توصیف های کودکی از صمیمیت، برجسته هستند، در دوران نوجوانی هم ادامه می یابند. آنچه در این میان دگرگون می شود، اصطلاح شناسی است (برزنسکی^۲، ۲۰۰۵). صحبت های برزنسکی درباره مفهوم «سازش باهم» در دو بخش پسر با هم جنس و دختر با هم جنس و همچنین به مفهوم «فعالیت مشترک» در بخش پسر با هم جنس و مفهوم «شباهت شخصیت» در بخش دختر با هم جنس، اشاره دارد. دوستی های زنان، بیشتر با گفتگو ظهور دارد

1. Erikson

2. Berzonsky

و دوستی مردان با نمود فعالیت‌ها مشخص می‌شود (ریدر و هیدی^۱، ۲۰۰۰). «فعالیت مشترک» در بخش پسر با هم‌جنس و «شبه‌ت شخصیت» در بخش دختر با هم‌جنس، گواه همین مطلب هستند.

بررسی دیدگاه‌های دانشجویان در زمینه ازدواج حاکی از آن است که زنان در مقایسه با مردان، نسبت به ازدواج نگرش بهتری دارند (دلوسیاویک و همکاران^۲، ۲۰۰۱). در پژوهش حاضر نیز دختران در دوستی با غیرهم‌جنس قصد ازدواج را مطرح کردند، ولی پسرها در دوستی با غیرهم‌جنس هیچ‌کدام قصد ازدواج نداشتند. جوانان برای کسب آمادگی برای روابط صمیمانه، مراحل زیر را پشت‌سر می‌گذارند: پیوندهای اولیه با فرد یا افراد مراقبت‌کننده در دوره کودکی، پیوندهای اولیه با همسالان در دوره نوجوانی و رسیدن به دوران بزرگسالی که در حالت بهینه، افراد در آن مهارت برقراری روابط صمیمی بلندمدت همراه با اعتماد متقابل را کسب می‌کنند و از تندرستی و بهزیستی شخصی پشتیبانی و آن را نیرومند می‌سازد (آدامز و آرچر^۳، ۱۹۹۴).

در پژوهش آدامز و آرچر، به ایجاد مهارت برقراری روابط صمیمانه و اعتماد متقابل در رابطه صمیمانه نوجوانان اشاره شد. این مهارت‌ها در پژوهش حاضر در بخش پسرها باهم‌جنس و همچنین در بخش دخترها باهم‌جنس به صورت مقولات «گذشت» و «شوخی» مطرح شد که باعث شکل‌گیری، حفظ و عمیق شدن روابط می‌شوند. شدت هیجان‌هایی که دوستی با همسالان غیرهم‌جنس فراهم می‌کنند، معمولاً از همسالان هم‌جنس، والدین و یا وقایع مدرسه بیشتر است. این هیجان‌ها می‌توانند مثبت یا منفی باشند. به عبارت دیگر، ارتباط با غیرهم‌جنس به همان اندازه که احساس‌ها و هیجان‌های مثبت را با خود همراه دارد، منبع هیجان‌های منفی مانند تنیدگی نیرومند نیز است (بوچی و فورمن^۴، ۲۰۰۳). نتایج پژوهش بوچی و فورمن با مقوله «جدایی سخت» در بخش‌های پسر با غیرهم‌جنس و دختر با غیرهم‌جنس هم‌سوایی دارد.

در دوران نوجوانی دو ویژگی روابط صمیمانه مورد توجه قرار می‌گیرند: وفاداری (گرایش یک دوست به طرفداری از شما، نه اینکه پشت‌سر شما حرف بزند) و خودافشایی (تبادل خصوصی‌ترین افکار و احساسات به هم) (فورمن، بورمستر^۵، ۲۰۱۳). مفاهیم «افشای راز»، «انحصارطلبی» و «به‌دردبخور» با مطالب بالا هم‌سوایی دارند. به نوعی نوجوان در هر چهار بخش با کسانی صمیمی می‌شوند که حمایت و

1. Reeder & Heidi

2. DeLucia-Waack

3. Adams & Archer

4. Bouchey & Furman

5. Furman & Buhrmester

وفاداری لازم را از آن‌ها دریافت کنند. در مجموع اینکه مهم‌ترین عوامل در برقراری و ادامه روابط صمیمانه محبت و حمایتی است که ما از این رابطه به دست می‌آوریم و در درجه اول نیازهای روانی ما و در درجه بعد نیازهای مادی ما را برطرف می‌کند.

«شبهت شخصیت» به‌ویژه در دخترها و «فعالیت‌های مشترک» به‌ویژه در پسرها، باعث ایجاد نیازهای مشترک و در نتیجه نزدیک شدن نوجوانان به هم می‌شود. دوستان صمیمی فرهنگ و هنجارهای مشترکی را رعایت می‌کنند که ناشی از جامعه، تاریخ، جغرافیا و طبقه اجتماعی آن‌ها است که نوجوانان با مضامین «الگو» و «بچه مثبت» به آن اشاره کردند. همچنین زیرپا گذاشتن این مسائل فرهنگی و هنجارها از عوامل نابودی روابط صمیمانه می‌باشد. یکی از نکات مهم این پژوهش که کمتر به آن توجه شده، بستر و شرایطی است که نوجوانان را با هم آشنا می‌کند. این آشنایی زمینه‌ساز صمیمیت است و می‌توان «ارتباط عمیق و طولانی»، «آشنایی به‌واسطه فامیلی»، و «آشنایی در فضای مجازی» را نام برد.

نقش والدین به‌ویژه مادرها در روابط صمیمانه نوجوانان، بسیار پررنگ است. بیشتر آن‌ها حامی روابط صمیمانه با هم‌جنس و مانع روابط با غیرهم‌جنس هستند. نوجوانان برای ایجاد و حفظ روابط صمیمانه، باید مهارت‌های ارتباطی خاصی را یاد بگیرند و بدون این مهارت‌ها، ایجاد و دوام رابطه صمیمانه بعید به نظر می‌رسد. روابط با غیرهم‌جنس از هیجانات بالایی برای نوجوان برخوردار است، به موازاتی که نشاط‌آفرین و هیجان‌انگیز است. در صورتی که رابطه به مشکل برخورد یا از بین برود، هیجانات منفی شدیدی مانند غم، احساس سرخوردگی، بی‌قراری، و خشم را در پی دارد که در صورت مدیریت ضعیف می‌تواند آینده نوجوان را نابود کند. بیشتر دخترها در رابطه با غیرهم‌جنس به دنبال رابطه بادوام و ازدواج هستند، اما بیشتر پسرها به خاطر کنجکاوی با غیرهم‌جنس رابطه برقرار می‌کنند. در مورد محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان گفت که این پژوهش از نوع کیفی است، در نتیجه یافته‌های آن را نمی‌توان به‌گونه‌ای که در پژوهش‌های کمی اعمال می‌شود، تعمیم آماری داد. همچنین پژوهش در بافت جامعه و جغرافیایی فرهنگی - قومی در اندازه یک شهر انجام شده است.

۵. پیشنهادهای کاربردی

پیشنهاد می‌شود از مضامین اصلی و فرعی این پژوهش در پژوهش‌های کمی استفاده شود و تعمیم‌پذیری موارد به‌دست آمده توسط روش‌های آماری بررسی گردد همچنین پیشنهاد می‌شود پژوهش حاضر در گروه‌های قومی، مذهبی و فرهنگی دیگر نیز مورد بررسی قرار گیرد، تا برآوردهای به‌دست آمده، مکمل یکدیگر برای رسیدن به یک ساختار فراگیر باشد.

— منابع —

- امامی سیگارودی، عبدالحسین؛ دهقان نیری، ناهید؛ رهنمود، زهرا؛ نوری سعید، علی (۱۳۹۱). روش‌شناسی پژوهش کیفی: پدیدارشناسی. *پرستاری و مامایی فراگیرنگر*، ۲۲(۲)، ص ۶۳-۵۶.
- حجازی، الهه؛ فرتاش، سهیلا (۱۳۸۵). تفاوت‌های جنسیتی در سبک‌های هویت، تعهد هویت و کیفیت دوستی. *پژوهش زنان*، ۴(۳).
- دانشورپور، زهره؛ تاجیک اسمعیلی، عزیزالله؛ شهرآرای، مهرانز؛ فرزاد، ولی‌الله؛ شکری، امید (۱۳۸۶). تفاوت‌های جنسی در صمیمیت اجتماعی: نقش سبک‌های هویت. *روان‌پزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، شماره ۵۱.
- کلاتتری، مهرداد؛ نشاط دوست، حمیدطاهر؛ عریضی، حمیدرضا؛ بایبری، امیدعلی (۱۳۹۸). مدل‌یابی معادلات ساختاری ارتباط دینداری و شیوه‌های فرزند پروری با معنا در زندگی مبتنی بر میانجی‌گری سبک‌های هویت در نوجوانان دختر. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۹(۳۳)، ص ۷۷-۹۴.
- Adams, G.R. & Archer, S.L. (1994). *Identity: A precursor to intimacy*. In S. L. Archer (Ed.), *Interventions for adolescent identity development*. Thousand Oaks, CA :Sage.
- Bailen, N.H., Green, L.M. & Thompson, R.J. (2019). Understanding emotion in adolescents: A review of emotional frequency, intensity, instability, and clarity. *Emotion Review*, 11(1), p. 63-73.
- Berzonsky, M.D. (2005). Ego identity: A personal standpoint in a postmodern world. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 5(2), p. 125-136.
- Bouchey, H.A. & Furman, W. (2003). *Dating and romantic experiences in adolescence*. In: Adams, G.R. & Berzonsky, M.D. (Eds.), *Blackwell handbook of adolescence*, p. 313-329.
- Colaizzi, P.F. (1978). *Psychological Research as the Phenomenologist views it*. In: R.S. Valle & M. King (Eds.), *Existential Phenomenological Alternatives for Psychology*, p. 48-71.
- DeLucia-Waack, J.L., Gerrity, D., Taub, D. & Baldo, T.D. (2001). Gender, Gender Role Identity, and Type of Relationship as Predictors of Relationship Behavior and Beliefs in College Students. *Journal of College Counseling*, 1(4), p. 32-49.
- Ericsson, K.A. (1996). Expert and exceptional performance: Evidence of maximal adaptation to task. *Annual Review of Psychology*, 4(7), p. 273.
- Erikson, E.H. (1968). *Identity, youth, and crisis*. New York: Norton.
- Fletcher, G.J.O. (2008). *The new science of intimate relationships*. Malden, Massachusetts: Blackwell.
- Furman, W. & Buhrmester, D. (2013). Methods and measures: The Network of Relationships inventory (Behavioral systems version). *International Journal of Behavioral Development*, 33(5), p. 470-478.
- Hasanah, E., Zamroni, Z., Dardiri, A. & Supardi, S. (2019). Indonesian adolescents experience of parenting processes that positively impacted youth identity. *The Qualitative Report*, 24(3), p. 499-512.
- Holloway, I. & Wheeler S. (2005). *Qualitative research in nursing*. 2nd ed. Black well.
- Karakis, E.N. & Levant, R.F. (2012). Is Normative Male Alexithymia Associated with Relationship Satisfaction, Fear of Intimacy and Communication Quality among Men in Relationships? *The Journal of Men's Studies*, 20(3), p. 179-186.

- Mason, J. (2002). *Qualitative researching*. (2nd ed.) London: Sage Publication Ltd.
- Micucci, J. (2012). *The Adolescent in Family Therapy*. New York: Guilford Co.
- Reeder, H.M. (2000). I like you ... as a friend': The role of attraction in cross sex friendship. *Journal of Social and Personal Relationships*, 3(17), p. 329-348.
- Stadler, G., Snyder, K.A., Horn, A.B., Shrout, P.E. & Bolger, N.P. (2012). Close Relationships and Health in Daily Life. *Psychosomatic Medicine*, 74(4), p. 398-409.
- Ten Houten, B. & Warren, D. (2007). *A General Theory of Emotions and Social Life*. London, UK: Rutledge.
- van Doeselaar, L., McLean, K.C., Meeus, W., Denissen, J.J.A. & Klimstra, T.A. (2020). Adolescents' Identity Formation: Linking the Narrative and the Dual-Cycle Approach. *J Youth Adolescence*, no.49, p. 818-835.
- Veerman, L., Hepe, E., Gold, D. & Kef, S. (2019). Intra- and interpersonal factors in adolescence predicting loneliness among young adults with visual impairments. *Journal of visual impairment & blindness*, 113(1), p. 7-18.
- Waxmonsky, J.G. & et al. (2016). A randomized clinical trial of an integrative group therapy for children with severe mood dysregulation. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatr*, 55(3), p. 196-207.

دراسة نوعية للعلاقات الحميمة بين المراهقين من نفس الجنس والجنس المخالف

محمود الشافعي^١، مهدية كشاني^٢، أباذر كافي موسوي^٣

^١ ماجستير، قسم الإرشاد الأسري، جامعة فرهنجيان، طهران، إيران. Shafieamahmood@gmail.com

^٢ أستاذ مساعد، قسم الدراسات الإسلامية، جامعة فرهنجيان، طهران، إيران (المؤلف المراسل). a.kafi@cfu.ac.ir

^٣ أستاذ مساعد، قسم الدراسات الإسلامية، جامعة فرهنجيان، أصفهان، إيران. m.keshani@cfu.ac.ir

الملخص

هدف هذه الدراسة هو استكشاف الخبرة المعاشة للعلاقات الحميمة التي يعيشها المراهقون مع أفراد من نفس الجنس أو من الجنس الآخر. تم تصميم الدراسة باستخدام منهج بحثي نوعي يعتمد على الظاهرية الوصفية. شمل المجتمع الإحصائي للدراسة جميع المراهقين الذين تتراوح أعمارهم بين ١٥ و١٩ عامًا، المقيمين في محافظة أصفهان، وقد تم اختيار عينة مكونة من ٣٠ فردًا (١٥ فتاة و١٥ فتي) باستخدام أسلوب العينة المستهدفة. تم جمع البيانات من خلال مقابلات شبه مُهيكلية، وتم تحليلها باستخدام طريقة كلايزي. تناولت الدراسة الخبرة المعاشة لعلاقات للمراهقين الحميمة ضمن أربع فئات: العلاقة بين الفتيان من نفس الجنس، والعلاقة بين الفتيات من نفس الجنس، والعلاقة بين الفتيان مع الجنس الآخر، والعلاقة بين الفتيات مع الجنس الآخر. أظهرت النتائج وجود ثيمتين أساسيتين مشتركتين في جميع الفئات الأربع، وهما: «الحميمة» و«عدم الحميمة»، بينما اختلفت الثيمات الفرعية بين كل فئة. ومن بين الثيمات الفرعية التي تم تحديدها: علاقات الفتيان مع نفس الجنس: العلاقة العميقة والمستدامة، الولد المهدب، التسامح، الدعابة، الكذب. علاقات الفتيان مع الجنس الآخر: التعارف من خلال الروابط العائلية، النبل، صعوبة الانفصال، كسر المعايير الاجتماعية. علاقات الفتيات مع نفس الجنس: القدوة، التسامح، التشابه في الشخصية، مشاركة الأسرار. علاقات الفتيات مع الجنس الآخر: التعارف عبر البيئة الافتراضية، نوايا الزواج، وانعدام الثقة. توفر نتائج هذه الدراسة رؤية أعمق لفهم أسباب السلوكيات التواصلية غير المتكيفة لدى المراهقين، كما يمكن استخدامها في تطوير استراتيجيات لإدارة مشاعرهم المتعلقة بالعلاقات الحميمة.

الكلمات الرئيسية: العلاقات الحميمة، المراهقة، الصداقة مع نفس الجنس، الصداقة مع الجنس الآخر، الفتيات،

الفتيان.

A Qualitative Study of Adolescents' Intimate Relationships with Same-Sex and Opposite-Sex Peers

Mahmoud Shafi'i¹, Abazar Kafi Mousavi² , Mahdiah Kashani³

¹ Master's degree, Department of Family Counseling, Farhangian University, Tehran, Iran.
Shafieamahmood@gmail.com

² Assistant Professor, Department of Islamic Studies, Farhangian University, Tehran, Iran
(Corresponding author). a.kafi@cfu.ac.ir

³ Assistant Professor, Department of Islamic Studies, Farhangian University, Isfahan, Iran.
m.keshani@cfu.ac.ir

Abstract

The present study aimed to explore the lived experiences of adolescents' intimate relationships with same-sex and opposite-sex peers. The research design was qualitative and employed a descriptive phenomenological approach. The statistical population included all adolescents aged 15 to 19 in Isfahan Province, from which 30 participants (15 girls and 15 boys) were selected using purposive sampling. Data were collected through semi-structured interviews and analyzed using Colaizzi's method. The lived experiences of adolescents' intimate relationships were examined in four categories: boys with same-sex peers, girls with same-sex peers, boys with opposite-sex peers, and girls with opposite-sex peers. The results indicated two main themes—intimacy and lack of intimacy—common across all four categories, with distinct sub-themes for each group. **Boys with same-sex peers:** deep and long-lasting connections, being well-behaved, forgiveness, joking, and lying. **Boys with opposite-sex peers:** relationships initiated through family connections, modesty, difficult separations, and norm violations. **Girls with same-sex peers:** role models, forgiveness, personality similarities, and revealing secrets. **Girls with opposite-sex peers:** relationships initiated online, intent to marry, and lack of trust. The findings of this study can be used to understand the causes of adolescents' maladaptive relational behaviors and to manage the emotions associated with their intimate relationships.

Keywords: intimate relationships, adolescence, same-sex friendships, opposite-sex friendships, girls, boys.

Received: 2023/02/28 ; Revision: 2023/04/01 ; Accepted: 2023/05/11 ; Published online: 2023/06/26

Publisher: Teacher-Propagator Training Center of Seminaries
<https://tarbiatmotali.ismc.ir/>

Article type: Research Article
© the authors

<http://tarbiatmotali.ismc.ir/>